

ءباتىما تاپال قىزى

ءوسرىنىڭ كۆزى ھې تولغاپ

بلە خالىق باسپاسى

ۋاتىما تاپال قىزى

ۋىسرەڭ كۆزى ۋى تولعاپ

بىلە خالىق باسپاسى

图书在版编目 (C I P) 数据

秋天的梦:哈萨克文/帕提玛·塔帕里著.一奎屯:伊犁人民出版社,2007.11

ISBN 978-7-5425-0951-2

I. 秋… II. 帕… III. 诗歌—作品集—中国—当代—哈萨克语(中国少数民族语言) IV.I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 173724 号

责任编辑: 米拉提汗

责任校对: 米拉提汗

封面设计: 陈 文

秋天的梦 (哈文)

帕提玛·塔帕里 著

伊犁人民出版社出版发行

(奎屯市北京西路 28 号 邮政编码 833200)

新疆新华书店经销

乌鲁木齐大金马印务有限责任公司印刷

787×1092 毫米 32 开本 3.75 印张

2008 年 4 月第 1 版 2008 年 4 月第 1 次印刷

印数:1—1000 册

ISBN 978-7-5425-0951-2

定价:14.00 元

جاۋاپتى رەداكتور: مەللاتقان قىيات ۇلى
جاۋاپتى كوررەكتور: مەللاتقان قىيات ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: چىن ۋىن

‘ۋىمىردىڭ كۈزى وي تولعاپ

بىلەن ھالىق باسپاسى باستىرىپ تاراتتى
(كۈيتىڭ قالاسى يېجياڭ باتىس كوشەسى 28-اۋلا)
پوچتا نومۇرى: 833200
شىنجاڭ شىنچۇا كىتاپ دۈكەنىدە ساتىلدى
‘ۋىمىجى داجىڭما باسپا شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتىگىدە باسلىدى
فورماتى: 787×1092 1/32 باسپا تاباى: 3.75
2008-جىل 4-اي 1-باسپاسى 2008-جىل 4-اي 1-باسلىۋى
تىراجى: 1-1000

ISBN 978-7-5425-0951-2

باعاسى: 14.00 يۋان

ئىباتىما تاپال قىزىنىڭ ئومىر بايانى

تۇعان ھالقىنىڭ قادىر-قىمباتىنا كەنەلگەن، وزىنىڭ سالاۋاتى بار، ەلىنە بورىشتارلىقىپەن شىنايى، ئىبەك ەتە بىلگەن، ئومىر نىزدەرى ونەگەگە تولى تۇپ-تۇنىق ئمولدىر جىرلارمەن وقىرمان جۈرەگىنەن جول تاپقان اقىن، ھالقىنا ەسەلى ئىبەك سىڭىرگەن ھالىقتىڭ قالاۋلى قىزمەتكەرى، ئۇزىڭ پارتىيا مۇشەسى، ەرەكشە دارەجەلى وقىتۇشى، ئىماقتىق جازۇشىلار قوعامىنىڭ مۇشەسى ئىباتىما تاپال قىزى 1950-جىلى اقپاندا ئالتاي ئىمايى قاپا ئۇدانىنىڭ كولىباي ئۇلىدىن مالشى سەمىياسىندا دۇنيەگە كەلگەن. كوز قاراقىتى كەنىڭ، ئىباباتى شەشەنىڭ تارىيەسىندە بولسىپ، 1957~1964-جىلدار ارالىغىندا كولىباي ئۇلىدىق تاسقالا مەكتەپىندە باستاۋىش جانە ورتالاۋ وقىعان. 1964-جىلى قىركۇيەكتە ئىماقتىق 1-ورتا مەكتەپ پەداگوگىكا كلاسىنا وقىغا ئۇسىپ، 1968-جىلى مەكتەپتى ئۇزىڭ ناتىجەمەن ئىتتىرىپ، قىزمەتتىڭ ھاشقى قادامىن تۇعان ئۇلىنا وقىتۇشى بولۇداي داڭقتى مىندەتپەن باستاعان. ول جىرما جىلدىق وقىتۇشىلىق ساپارىندا كولىباي ئۇلىدىق قاراشلىك قىستاعىندا، ئۇلىدىقتا، قاپا ئۇداندىق 2-بىستەۋىش مەكتەپتە قىزمەت ئىستەپ، وقىتۇدىڭ الدىڭعى شەبىنە ارالاسىپ، ساباق وتۇمەن بىرگە كلاس جەتەكشىسى دە بولسىپ، ئلتىق وقۇ-عارتۇ ئۇشن ئىبركىسىلىك ئلەسىن قوستى.

ئىباتىما جولدىس ئلغى دا مىندەتتىڭ ئۇرىن ارقالاپ، وزىنە

1984- جىلى قىركۈيەكتە ۋېمىنىڭ ۋىعارمى بويىنشا قاپا اۋداندىق ساياسي كەڭەستىڭ كەڭسە خاتىشى بولپ قىزمەت ىستەدى. ۋمىر بويى ۋىرەنۋدى كۈندەلىك تۈرمىسىنىڭ قاعىدالى ادەتىنە اينالدىرغان ۋاتىما تاپال قىزى وزىنە قاتاڭ تالاپ قويا وتىرىپ، جۈكتەلگەن مىندەتتى تىڭىيلىقتى اتقارىپ، ۋېمىنىڭ سەنىمىنە بولەنىپ، 1986- جىلى داڭقىپەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنا مۇشە بولدى.

1998- جىلى التاي ايماقتىق قازىنا مەكەمەسىنە
 اۋىشىپ كەلىپ قىزمەت سىتەدى. ول بۇل بارىستا دا
 بىزدە نىگىشتىك رۇخپەن وزگەلەرگە باستاماشى بولدى. ءوزىنىڭ
 قاجىرى مەن قابىلەتىنىڭ ارقاسىندا كوپ جۇكتەگەن
 ءارقانداي مىندەتتى تىڭىعىلىقتى ورىنداپ، ەل جۇرەگىنەن
 ورنالىپ، وبلىستىق ساياسي كەڭەس قوس وزاتتار ۋاكىلى
 دە بولىپ سايلاندى. 1998- جىلى جەلتوقساندا داڭقىپەن
 دەمالىسقا شىقتى.

«باتىما تاپال قىزى وزىنە جۈكتەلگەن اۋىر جۈكتى
ارقالاپ، جۇرتتى رىزا ەتۈمەن بىرگە، سەمياسىنا جاراسىمدى
جۇباي، قامقور انا بولا ءبىلدى. ءوز باسىنان تاماشا ونەگە
جاراتىپ، ۇرپاقتارسىن جەتەلى ەتىپ تاريپەلەدى، اناسىنىڭ اق

سۈتمەن بىرگە ونەگەسەن بويلارنا ۇيالاتقان بالالارى قازىر
قوعامنىڭ ءار سالاسىندا ماڭىزدى قىزمەتتەرىستەپ، قوعامعا
ەسەلى ۇلەس قوسىپ، حالقتىڭ ماقتانىشىنا اينالۋدا.

ءباتىما تاپال قىزى قىزمەتتەن تىس ۋاقىتتارىندا ءوز
بويىنا بىتكەن ەرەكشەلىگى — اقىندىق ونەرىن دە جەتىلدىرىپ،
وقىرماندارىنا جەمىستى ناتىجە سيلادى. شىنايى شاپىتتان
تۋىنداعان قىراننىڭ ءمولدىر سۋىنداي سىرلى ولەڭدەرى
رايونىمىز كۈلەمىندە شىعاتىن «شۇعلا»، «شىنجياڭ
ايەلدەرى»، «شىنجياڭ گازەتى»، «التاي اياسى»، «التاي
گازەتى» قاتارلى باسىلىمداردا ۇزبەي جاريالانىپ وتىردى ءارى
«جەتى قابا جىرلارى» اتتى جىر الماعىندا ءومىر بايانى
تانىستىرىلىپ، 13 ولەڭى ورىن الدى. «قاينىندار-اي» اتتى
ءان تەكسىستى شىنجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايون
قۇرىلعاندىعىنىڭ 50 جىلدىق بايقاۋىندا 1-دارەجەلى جۇلدەگە يە
بولدى.

قاجىرلى دا قاراپايىم، اق كوڭىل، اشىق-جارقىن
ءباتىما تاپال قىزى حالقىنا 30 جىلداي قىزمەت ەتىپ،
داڭققا بولەنگەن، باسىنان بىستىق پەن سۋىقتى ءبىر
كىسىدەي وتكىزىپ، اياۋلى ۇل-قىزدارىن ارمانىنا
جەتكىزىپ، ولاردىڭ قىزىعىن كورىپ، ءومىردىڭ راحتىنا
كەنەلەر شاعىنىدا، داۋالاۋ ءونىم بەرمەي، 2006-جىلى
قىركۇيەك اينىنىڭ 1-جۇلدىزى جەرگىلىكتى ۋاقىت ساعات
11 دە پانىيدەن باقىعا كوشتى. سۈم تاعدىر ۇلكەن ءبىر اق
وردانى اق نارىنان، ارداقتى ازاماتتى ادال جارىنان، سۋىيكتى
پەرزەنتتەردى اياۋلى اناسىنان، قارا ورمانداي ەلىن اياۋلى

اسىل قىزىنان ايردى.

مارقۇمنىڭ جالعاي الماعان ارمانىن جالعاستىراتىن
قۇدىرەتتى ھالقى بار، اياۋلى ۇرپاقتارى بار! ەلىنە سىڭىرگەن
ەسەلى ەڭبەكتەرى سوڭىعلارعا ماڭگى ونەگە بولىپ قالارىنا،
شىنايى شابىتتان تۇنىداغان جىرلارى وقىرمان جۇرەگىنە
وشپەستەي ۇيالايتىنىنا سەنەمىز.

توپىراعىڭ تورقالى، جانىڭ جانناتتا بولسىن!

هستەن كەتپەس ەسىل كۈندەر

مەنىڭ وتىز نەشە جىل وتاسىپ، ومىردە
اشتى - تۈشتىنى بىرگە تاتىپ، اق وردامنىڭ شاڭىراغىن
كۈتەرىسكەن جان جارىم، سۈيىكتى ۇل - قىزدارىمنىڭ ءىزى
اناسى ءارى مەملەكەتنىڭ قاراپايىم عانا قىزمەتكەرى ءباتىما
تاپال قىزىنىڭ كەلمەستىڭ كەمەسىنە ءىنىپ، قايتىپاس
ساپارعا اتتانغانىنا دا كوزدى اشىپ - جۇمعانشا جىل تولىپ
ۇلگىرىپتى. ءيا، اتتاي جەلگەن ۋاقىتتى كىم توسا الار
دەيسىڭ، ءبار - ءبارى دە مەزگىلى جەتكەندە جارىق دۇنيەمەن
قوشتاسارى شىندىق قوي. دەگەنمەن، ادام جانىنا ەڭ
باتاتىنى، ومىردەگى قىماس اسىلىڭنان ايرىلۋ ەكەن، بۇدان
ارتىق اۋىرلىق جوق بولسا كەرەك! وت باسىمىزدىڭ تىرەگى،
مەنىڭ ومىردەگى اقىلىشىم بولعان اسىل جارىمنىڭ
مەزگىلىسىز قازاسى ماعان جانە بالا - شاعالارما وڭاي
تىمەگەنن قالاي ايتىپ جەتكىزەيىن.

اياۋلى جاننىڭ قازاسى قابىرعامىزدى قايسىتىرىپ،
وتباسىمىزدى ورتايتىپ - اق كەتتى. ايتەۋ، قارا ورمانداي
حالىقم مەن ۇيىمنىڭ قامقورلىعىندا قايعىنى قايراتقا
اينالدىرىپ، بالالاردىڭ تىلەۋىن تىلەپ، العاشقى قايعىلى دا
قىيىن كۈندەردەن ءوتىپ كەتكەندەي بولدىق. دەسە دە، ۋاقىت
وتكەن سايىن جارىمنىڭ جارقىن ءجۈزدى ەلەسى كۈز
الدىمان كەتپەي، ساعىنىشتىڭ سارىعى كەڭسىرىگەمدى
اشتى بەردەي. سونىمەن، بالا - شاعا باس قوسقاندا، مارقۇمدى

ساعىنا ەسكە الپ، ەستەن كەتپەس ەسل كۈندەردى
 اڭگىمەلەيمىز، *اركەزدەرى جازعان جىرلارنى وقىمىز. *بارى دە
 اعىنان اقتارىلعان اق جۈرەكتىڭ لۇپىلىندەي سەزىلەدى.
 ول السقا اتى شىققان ايتۋلى قالاڭگەر بولماسا دا، ولەڭگە
 ولەردەي قۇشتار جان ەدى *ارى *وزى دە قالام تەرىپ، ولەڭ
 جازىپ، باسلىمداردا جاريالاپ جۈرەتىن. *يا، ومىردە
 تىرلىكتىڭ تىرىشى، قىزمەت قارىلاستىعى، مۇمكىن،
 ماعان ونىڭ جۈرەك جاردى جىرلارنى وقۇعا مۇمكىندىك
 بەرمەگەن دە شىعار. ۇزاق جىل بويى اكىمشىلىك قىزمەتتە
 بولغاندىقتان، راسىندا، باسقاعا مويىن بۇرا الماي، وتە
 قارىالاس جۈرەتىنىمدى جاسىرمايمىن، سوندىقتان دا،
 قانشالىق جازاتىنىن، قانشا دۇنيەلەر جازاعىن *ساپ سالىپ
 بايقاي الماپپىن دا. مارقۇم قايتىس بولغاننان كەيىن
 جاريالانباغان *بىر قىدىرۋ قۇندى تۇنىدىلارى بار ەكەنىن
 كوردىك. *بارى دە انالىق جۈرەكتىڭ اق ۋىز تىلەگى، انالىق
 اقىلىا جانە مەيىرىم مەن ماحابباتقا تولى جۈرەگىنىڭ
 سىتىق لەيىزدەرى ەكەن. وتمز جىلدىق بىرگە وتكەن
 عۇمىرىمىزدا، ول مەنى ايالاپ، قولداپ-قۇتتاپ، العا
 باسۇما جەبەۋشىلىك رول اتقاردى. اسىرەسە، مەنىڭ
 الاڭسىز قىزمەت سىتەۋىم *ۇشىن سەمىيالىق جۇمىستى *وز
 مويىنىنا الپ، وتباسىمىزدىڭ باقتى *ۇشىن، ۇرپاقتار
 *ۇشىن، تىنىمىز ادال ەڭبەك ەتتى. سوندىقتان دا، مەن
 ومىردەگى بارلىق تابىستارىمدى *ارى بۇگىنگى كۈنىمدى
 *بىر جاعى ۇيىمنىڭ تاريىەلەۋى دەسەم، ەندى *بىر جاعىنان،
 بۇگىن باقىلىق بولعان اياۋلى جارمىم *باتىمادان بولە

قارامايمىن. مارقۇم ويلامان جەردەن قىسقا ۋاقىت عانا
اۋىردى، بۇل بارىستا وتباسىمىزداعىلار تۇگەل قاسىندا
بولدىق. داۋالاتىپ، كۈتىپ، باسنا جاستىق قويىپ، اۋزىنا
سۋسىن تامىزدىق، ءىپراق، بۇل ءارقانداي ادامنىڭ وتەۋگە
ءتيسىتى بورىشى عانا عوي. ونى ەشقاشان دا بورىشىمدى
وتەپ بولىدىم. دەۋگە قايدان بولسىن. مارقۇم كوزى تىرىسىندە
ورايى كەلسە ءبىر جىناق شىعارۋدى ارمانداپ جۈرەتىن. امال
نە، وعان تاعدىر ۇلگىرتىپەدى، ول ارمانى ورىندالماستان و
دۇنيەگە كەتە باردى. سونىمەن مارقۇمنىڭ ءاركەزدەگى جۈرەك
جاردى ەڭبەكتەرىن دالاعا تاستاماي، وقىرمانىمەن قاۋىشتىرىپ،
اياۋلى جولدىسىمىزنىڭ ورىندالماغان ارمانىن ورىنداپ،
ارۋاعىن رازى ەتۋ بەكىمىنە كەلدىم. ارمانى ءبىر قالامداس
ازاماتتاردىڭ كومەگىندە، مارقۇمنىڭ جازعاندارىن رەتتەپ،
وسى ءبىر «ءومىردىڭ كۈزى وي تولعاپ» اتتى جىر جىناعىن
باسپادان شىعاردىق. بۇل دا بولسا مارقۇمنىڭ كوزىنىدەي
كورىپ، ارتىنا قالدىرعان سارقىتى، — دەپ بىلىڭىزدەر.

جۇمابەك باتتال ۇلى
2007-جىلى شىلدە

قايران جهنگەم

دۇنيەگە اتى ماعلۇم بولماسا دا، ەل قۇرمەتىنە بولەنپ،
جۈرەكتەردەن جول تاپقان جاندار قانشاما! اۋلىنا، اينالاسىنا
ۇلگى بولعان سول قاراپايىم جانداردىڭ ءبىرى، اعارتۋشى،
اقىن ءباتىما تاپال قىزى ەدى-اۋ..... قاراپايىم،
قالتقىسىز، شىنە زارەدەي دە كىر ساقتالمايتىن، اۋزىن
اشسا جۈرەگى كورىنەردەي كىسىلىككە تولى كىشىلىگى بار،
كوپتىڭ ادامى دەپ باعا بەرسەك ارتىق ايتقان بولماسپىز.
ول سوناۋ جەتمىشىلىك تاعدىر تارتتىرعان اۋىر جىلداردا دا
تاعدىرعا نالەت ايتىپ تارىلعان جان ەمەس. ال كەيىن
سۈبەلى ناتىجەلەرگە قول جەتكىزگەن ميۋالى كەزەڭدەردە،
الدە كىمدەرشە ايقۇلاقتانىپ، اسقاقتاپ كورگەن ەمەس. سول
باياعى قاراپايىم قالپىن ساقىتاپ، اق كوڭىل، اق جارقىن،
ءزىلقوي مەنەزىمەن، ءبىزال قاسىيەتمەن، ادەمى جىرلارمەن
سوڭىنا وشپەستەي ەسىمىن قالدىرىپ كەتتى.....

ەسىمدە قالۋىنشا، 1970- جىلداردىڭ باس شەنى
بولاتىن، مەنىڭ قىزىلتۋ حالىق كوممۇناسى 5- باستاۋىش
مەكتەبىنىڭ سوڭعى جىلدىعىن وقىپ جۇرگەن شاعىم.
ءبىزدىڭ كىلاسنىڭ قارسى الدىندا 3- كلاس وقۇشىلارى
وقىدى، ءبىر كۈنى:

... العا باس، باس العا،

جاۋىنگەر جۇك اۋىر.

ايەلدەر كەگى زور ... — دەپ وقۇشىلاردىڭ

اسقاقتا شىرقاعان اسەم داۋىسى مەنى ەلىتىپ اكەتتى. ەبز جاققا قاراعان كلاس تەرەزەسىنەن جاقىنداپ كەلىپ، تەرەزە ساڭىلاۋىنان شىكە ۇڭىلىپ قاراسام، ەبىر تالدىرماش دەنەلى، قارا تورى ۇڭدى، جاس مۇعالىما «توڭكەرىستىڭ قازىرگى زامان ۇلگىسى بالەت تەاترى — قىزىل ايلەدەر قوسىنىنىڭ» ارىاسىنان ۇزىندى-ۇزىندى بويىنشا ەدىرل ارالاس نازىك ۇنىمەن وقۇشلارعا ۇيرەتىپ جاتىر ەكەن. بۇل كىسى 3-كلاستىڭ كلاس جەتەكشىسى ەباتىما تاپال قىزى ەكەنن كەيىن ەبلىدىم. سونان باستاپ ەباتىما مۇعالىما ۇستاعان كلاستىڭ ساباقتان سىرتقى قىممىلى جاننانا ۇتۇسىپ، قاتاڭ تالاپ قويىپ، جاپالى جاتتىعۇ جاساتقىزۇدىڭ ارقاسىندا مەكتەپ كۈلەمىندەگى قور جارىستارىندا بۇل كلاس كۈللەكتىۋى ۇنەمى باسجۈلدەنى جەڭىپ الىپ وتىردى، ۇلدارى ەانىشى، قىزدارى ەبىشى بولىپ جەتىلىپ، تۇتاس مەكتەپتىڭ مادەنىي ەمىرىن جانداندىرۇدا ۇلگىلىك رول ويناپ، مەكتەپ اۋلاسىن دۇمانعا بولەدى. سونان باستاپ ەباتىما مۇعالىما وقۇشلاردىڭ قامقورشىسىنا اينالىپ، شاكىرت قادىرىنە جەتىپ، ەل القاۋىنا بولەندى.

مەن بىرىنەشە جىلدىن سوڭ قوعامدىق قىزمەتكە ارالاسىپ، كۈلباي اۋىلىدىق ورتا مەكتەبىنىدە وقتىتۇشى بولىدىم. 1987-جىلدىڭ كۈزىندە قابا اۋداندىق خالىق قۇربلتايى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ كەڭسەسىنە خاتشى بولىپ الماسىپ كەلدىم. باياعىمداى تالدىرماش دەنەلى قارا تورى ۇڭدى مۇعالىما اۋداندىق ساياسىي ەماسىلىحات كەڭسەسىنىڭ ارحىۋ بولىمىنىدە قىزمەت ىستەيدى ەكەن. ال جولىداسى

جۇمابەك اعامزول كەزدە اۋداندىق خالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ كەڭسە مەڭگەرۋشىسى بولاتىن. ەكەۋى دە مەنى تۇعان باۋىرلارىنداي كورىپ، تارىيەلەپ، جەتەلەپ، قىزمەتىمدى قولداپ - قۇتتاپ وتىردى. سونان بەرگى تىلەكتەس، جۈرەكتەس بولپ وتكەن جىيرما جىلداي ۋاقىت جىيرما كۈندەي بىلىنبەي وتە شىقتى.

«باتىما مارقۇم بالا كەزىنەن قازاقتىڭ قارا ولەڭدەرىنە قىزىعادى ەكەن. ءوزى دە ارناۋلى تاقىرىپتاردا ولەڭ جازىپ، باسپا بەتىندە ۇنەمى جاريالاپ، وقىرماندارنىڭ جاقسى باعاسىن السا، توي - تومالاقىتاردا، مەرەيلى باس قوسۇلاردا ارناۋ ولەڭ وقىپ، تىڭدارماندارىن ءتانتى قىلىپ، توي يەلەرىن رىزا ەتەتىن. ايتالىق :

قايىندار - اي قايىندار،

ءبىرىڭ قاينىڭ، ءبىرىڭ تال،

ءبىرىڭ شەكەر، ءبىرىڭ بال،

ءبىرىڭ سەرى، ءبىرىڭ سال، — دەپ كەلەتىن «قايىندار» اتتى ءان تەكسى كومپوزىتور قادىل احمەت ۇلىنىڭ اۋەن شىعارىپ ورىنداۋىندا اۆتونوميالى رايون جاعىنان ۇزدىك تۇنىدى سىلىعىن الدى. سول ءۇشەن دە جۇكەڭگە باۋىر بولعان بىزدەر، مارقۇمنىڭ قادىرمەندى قايىندارىنا ارناپ ءان شىعارعاننا شىنايى بورىشتىلىق ءبىلدەرىپ، جەڭگەمىزگە يمان تىلەيمىز.

جۇمابەك اعامىزدىڭ قىزمەتى ايماققا اۋىسىپ، سەمىياسى كوشىپ كەتكەنىمەن، ۋاقىت شىعارىپ ءجىي - ءجىي حابارلاسىپ تۇردىق. «باتىما مارقۇم ءساتى

بىر تۇنىدى جازعاندا ماعان تەلەفون بەرىپ، جازعان
ولەڭدەرىن وقىپ بەرەتىن، مەن دە ونىڭ ولەڭ سۈيگەن
كوڭىلىن قۇرمەتتەپ، شايىتتاندېرىپ قويۇشى ەدىم. قاباغا
تۇسشىلاپ كەلگەن سايىن بىزدىڭ ئۇيدى سوقپاي
كەتپەيتىن، سونداغى بۇيىمتايى جازعان ولەڭدەرىن وقىپ
بەرۋ، كۈلدىرگى ايتقىزۇ ەدى. ماعان كۈلدىرگى سوز
توگىلىپ جاتقان جوق، كەيدە ەسكە تۇسپەي قالادى. ونداي
كەزدە مارقۇم انشا رىزا بولماي، كوڭىلىسىزدەنىپ قالاتىن.
باتىما ئۇرىپ قالىپتى دەگەن حابار ئۇزدان-ئۇزغا تارالدى.
ۇرىمىگە تەلەفون سوعىپ قابارلاستىم، سىرقات بەتى جامان
ەكەن. جۇكەڭنىڭ تۇستارى اقىلداسا كەلىپ، ئۇينە قايتىپ
كەلگەننەن كەيىن دە سىرقاتتىڭ قۇپىيالىغىن
ساقتاۋدى ئارى قالىپتى دەمالسىنا كوڭىل بولۇ ئۇشن
قوتارىلىپ بارىپ كوڭىلىن سۇراماۋدى ئۇيىاردى. سوندا دا، ول
كىسىگە بولغان ۇزاق جىلدىق قۇرمەتىمىز اقىرى ئۇيگە
توقتاتپاي، 2006-جىلى شىلدەنىڭ 8-جاڭاسىندا اймаقتىق
حالىق دوختىرخانىسىندا ەمدەلىپ جاتقاننىدا امانداسا
بارۇغا ەرىكسىز مويىن بۇرغىزدى .

ول كىسى سىرقات تۈسەگىندە جاتىر ەكەن. قاسىندا
قىماستىقپەن جۇكەڭ جانە بالالارى وتىر. بىرازدان كەيىن
اڭگىمەگە ارالاسىپ، مەنىڭ حال-جايىمدى، بالا-شاعانىڭ
اماندىغىن سۇرادى دا، جاڭا كۈلدىرگى بارما ؟ - دەپ قولقا
سالىدى، مەن ەڭ الدىمەن دەنساۋلىغىڭ قالىپنا كەلسىن،
قازىر بىراز قارىبالاسپىن، جاڭا كۈلدىرگىلەردى كوبىرەك
جىناپ قويىيىن دەپ كوپ ايلانباي قوشتاسىپ شىعپ

كەتتىم. بۇل مەنىڭ مارقۇمدى ەڭ سوڭغى رەت كورۇم ەدى. سوڭىنان كوپ ۇزاماي قايتىس بولدى. مارقۇم ۋاتىما اقىندىق ونەردى ارنايى زەرتتەپ كاسىپ ەتپەسە دە، ومىرگە، دۇنيەگە اقىندىق كوزىمەن قاراپ، ۇزىنىڭ وي سەزىمىنە اسەر ەتكەن قۇبىلىستى ولەڭگە تۇسىرە ۋېلىدى. تۇعان جەرىنىڭ كەلبەتىن ولەڭمەن ورنەكتەدى. اتا-اناعا، بالالارنا، قاينىدارنا، تۇستارنا، ساباقتاستارنا، ابىسىندارنا دەگەن سۇيىسپەنشلىگىن جاي، جالاڭ سوزدەرمەن ەمەس، ولەڭ تىلىمەن جەتكىزدى. ول وتاندى، پارتيانى، تۇعان حالقىن، ادام جانىنا تاۋىسىلماس ەلاززات سىلاغان تاماشا تايىعات جازاسىمدىلىعىن ولەڭىنە ارقاۋ ەتىپ، ۋار قىرىنان جولاي ۋېلىدى. كۇيىنىشىن دە، ۋسۇيىنىشىن دە ولەڭمەن ايتىپ، جىرىمەن جەتكىزدى. سوندىقتان دا، ۋاتىما تاپال قىزى دۇنيەگە بەكەر كەلىپ، بوس كەتكەن جوق، ارتىندا وشپەستەي ۇز قالدى. وسى «ۋمىردىڭ كۇزى وي تولعاپ» اتتى ولەڭ كىتابى سونىڭ ايعاعى.

ۋاتىما جىرلارى ۇزىنىڭ قاراپايمىدىلىعىمەن، حالىقتىق تىلىمەن قۇندى، ويلارى ورامدى، ۇعىمعا جەڭىل، حالىقتىق سارىنىمەن قاسىيەتتى. ولەڭدەرىنىڭ ۇن بويىنان انالىق شەكسىز ماحاببات، انا جانىنىڭ ولشەۋسىز مەيىرىمدىلىگى ايدان انىق سەزىلەدى. ولەڭدەرىن وقىپ وتىرىپ، مارقۇمنىڭ قانشالىق قالتقىسىز جان ەكەندىگىن ونان ارى تەرەڭدەي تۇسىنەسىڭ. ۋارتاقىرىپتا جازىلعان ولەڭدەرى ۋار باسقا وي سالىپ، ۋمىردىڭ سايى مەن جىلعاسىن ارالاتىپ، وقىرماندارىن ەلاززاتقا كەنەلتەدى.

مارقۇم ئاتىما ئاپال قىزى وتىز نەشە جىل قوعامدىق
قىزمەتتى تىڭچىلىقتى بىستەۋمەن قاتار، ۇلاعاتتى ۇل،
قىرمىزى قىز وسىرۇمەن قادىرلى بولسا، ارتىنا «ۇمىردىڭ
كۇزى وي تولعاپ» اتتى ولەڭدەر جىناعىن قالدىرۇمەن دە
وزگەلەردەن قاسىيەتى قارىس ارتىق ەكەندىگى ەستى قاۋىمعا
تۇسىنىكتى. سوندىقتان مارقۇم وسى جىركىتابىمەن
ئىزدىڭ جانىمىزدا ماڭگى بىرگە بولارى حق.

بولەش قالى ۇلى
2007- جىلى ماۋسىم